S M J E R N I C E
ZA TROGODIŠNJE PLANIRANJE RADA OPĆINE BOSANSKI PETROVAC ZA PERIOD 2026. - 2028. GODINE

Sadržaj

1. Svrha Smjernica 2
2. Kratak osvrt na opšti razvojni kontekst uključujući izazove i rizike 2
3. Strateški pravci razvoja 6
4. Strateški prioriteti, mjere i projekti 8
5. Indikativni finansijski okvir 11
Aneks 1: Akcioni plan za period 2026.-2028. godine 11

1. Svrha Smjernica

Izrada Smjernica za trogodišnje planiranje rada Općine Bosanski Petrovac za period 2026.-2028. godine (u daljem tekstu: Smjernice) obaveza je u skladu sa Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: FBiH) („Službene novine Federacije BiH", broj: 74/19 i 2/21) (u daljem tekstu: Uredba). Smjernice predstavljaju osnovu za planiranje rada općinskog organa uprave u naredne tri godine, kako bi se na adekvatan način uključili razvojni prioriteti koji su definisani Strategijom razvoja općine Bosanski Petrovac za period 2021.-2027. godina, Okvirom za implementaciju ciljeva održivog razvoja u BiH i drugim relevantnim dokumentima. Smjernice imaju za cilj da potenciraju ključne aktivnosti koje je neophodno poduzeti u narednom planskom ciklusu, a koje imaju sinergijski efekat za više oblasti društveno-ekonomskog života.

Uredbom su propisani minimalni elementi Smjernica, a iste se izrađuju svake godine za period od tri godine (1+2) i pripremaju se u skladu sa strateškim dokumentom općine Bosanski Petrovac. Pored toga što predstavljaju usmjerenje za budući rad organa uprave, Smjernice služe i ostalim zainteresovanim stranama (vaninstitucionalnim akterima) kao vodilja za planiranje i implementaciju konkretnih projekata i aktivnosti u narednom trogodišnjem periodu.

Također, ovim Smjernicama želimo da pokažemo jasnu opredijeljenost Općine Bosanski Petrovac na implementaciji Ciljeva održivog razvoja, obzirom da se oni implementiraju putem Strategije razvoja općine Bosanski Petrovac koja je usaglašena sa Ciljevima održivog razvoja[1].

2. Kratak osvrt na opšti razvojni kontekst uključujući izazove i rizike

Općina Bosanski Petrovac se svrstava među nerazvijene općine u Federaciji BiH, a u posljednjih nekoliko godina pala je za dodatnih 6 mjesta, sa 58. na 64. mjesto. Padu je najviše doprinio pad indikatora kretanja stanovništva sa 0,48 u 2018. na 0,13 u 2019. godini, odnosno, smanjenje procijenjenog broja stanovnika 2019. godine u odnosu na 2013. godinu za 854, dok je u 2018. godini smanjenje bilo 708 stanovnika. Broj stanovnika općine Bosanski Petrovac, od popisa iz 1961. godine pa do zadnjeg zvaničnog popisa iz 2013 godine, ima stalnu tendenciju

[1]Na konferenciji Ujedinjenih naroda o održivom razvoju, održanoj u New Yorku 25. septembra 2015., svjetski čelnici usvojili su tzv. Agendu 2030. u okviru koje je definisano 17 ciljeva održivog razvoja (Sustainable Development Goals - SDG)

pada. Tako je 1961. godine bilo 20.198 stanovnika, 1991. godine - 15.621 stanovnika, a 2013. godine 7.328 stanovnika (od toga 3.678 muškaraca i 3.650 žena). Sadašnje brojčano stanje stanovništva na području općine Bosanski Petrovac teško je utvrditi jer postoje različiti zvanični podaci. Prema podacima Federalnog zavoda za programiranje razvojem (Socio-ekonomski pokazatelji za 2023 godinu) broj stanovnika u Bosanskom Petrovcu u 2023. godini bio je 5830 što je u odnosu na 2021. kada je broj stanovnika bio 6.137 za 307 manje. Posmatrano iz demografske perspektive, Bosanski Petrovac je općina sa najmanje stanovnika u Unsko-sanskom kantonu. Najveći procenat stanovništva čini radno sposobno stanovništvo od 15-64 godine je 62.0%. Prirodni priraštaj stanovništva je negativan, sa daljom negativnom tendencijom, s obzirom da je broj umrlih, posmatrano u periodu od 2015. do 2023. godine, konstantno veći od broja rođenih. (u 2023. godini broj živorođenih je 23, umrlih 78).
Drugi faktor koji je uticao na smanjenje broja stanovnika su migracije. U periodu od 1991. godine pa sve do današnjih dana prisutan je veliki stepen migracionih kretanja stanovništva općine Bosanski Petrovac. Značajna migraciona kretanja stanovništva dešavala su se u toku rata sa statusom izbjeglih i raseljenih osoba. Drugi razlozi migracije stanovništva su nezaposlenost, nepovoljni uslovi i relativno nizak životni standard. Zabrinjava činjenica da odlaze mladi ljudi i visokoobrazovani kadrovi. Broj stanovnika koji su se iselili iz općine na godišnjem nivou je veći od broja osoba koje su doselile na područje općine. Velik broj stanovnika se odseljava u evropske zemlje, te je s tog aspekta neophodno poduzimati adekvatne mjere poput pružanja finansijske i stambene podrške, usklađivanja porodiljstva s radnim i drugim obavezama koje bi pružile sigurnost ostanka i dobre uslove života.

Na kraju 2023. godine, **vrijednost izvoza** u općini Bosanski Petrovac je iznosila 82.565.424 KM, a uvoza 32.796.645 KM, a prosječna mjesečna neto plata u općini Bosanski Petrovac iznosi 1.039 KM. Prihodi od poreza na dohodak iznose 1.281.348 KM dok su u 2021. godini iznosili 1.008.030 KM . Broj poslovnih subjekata u 2023. godini je iznosio 521. Broj zaposlenih iznosio je 1.410, dok je broj nezaposlenih bio 631.
Općina Bosanski Petrovac raspolaže značajnim prirodnim bogatstvima gdje se ističu šume, i zemljište pogodno za razvoj poljoprivrede, kao i bogatim kulturno-historijskim nasljeđem.
Pozitivni pokazatelji koje općina ima u smislu broja registrovanih poslovnih subjekata po glavi stanovnika i pokrivenosti uvoza izvozom govore u prilog tome da se Bosanski Petrovac može afirmisati kao povoljna sredina za razvoj poslovanja. Međutim, kako bi se osiguralo privlačenje novih investitora u budućem periodu, kao i ostanak postojećih, neophodno je planiranje i implementacija strateških intervencija i mjera ka onim područjima gdje postoje izražene komparativne prednosti i interes za proizvodnju proizvoda više dodatne vrijednosti i zapošljavanje kao što su drvoprerada, turizam i poljoprivreda. Prirodni resursi se mogu koristiti u većoj mjeri pošto trenutni stepen korištenja ovih resursa, na primjer poljoprivrednih površina, nije na zadovoljavajućem nivou. Moguće je povezivanje poljoprivredne proizvodnje sa prerađivačkom industrijom, ali i sa turističkom ponudom.
U oblasti turizma postoje vrijedni i značajni potencijali koji nisu valorizovani. U tom smislu neophodno je unaprijediti postojeću turističku ponudu kroz izgradnju potrebne infrastrukture i bolje uvezivanje turističkih sadržaja. To podrazumijeva izgradnju smještajnih kapaciteta, kreiranje specifične ponude i promociju rekreativnog, kulturnog, vjerskog, lovnog, te etno ili agro turizma. Podaci o prihodima u sektoru turizma, broju noćenja i broju posjeta turista nisu do sada praćeni na lokalnom nivou i nisu dostupni za analizu , potrebno je u narednom periodu

uspostaviti mehanizam za praćenje podataka kako bi se stvorila analitička osnova za upravljanje razvojem turizma na području općine Bosanski Petrovac.

Kada govorimo o **obrazovanju** općina je u 2023. Godini imala 317 učenika, u 2021. godini imala 372 što je znatno manje u odnosu na 2020 kada je školu pohađalo 406 učenika u **osnovnom obrazovanju,** dok je taj broj za srednje obrazovanje iznosio u 2023. Godini 165 u 2021. godini 184, u 2020 godini je broj iznosio 205 učenika ,gdje je također vidljiv pad u broju učenika. Vidljiv je trend opadanja broja učenika od 2015. godine. Već dugi niz godina postoji neusklađenost obrazovnog sistema sa potrebama tržišta rada. Što se tiče predškolskog obrazovanja na osnovu iskazanih potreba otvorena je nova vrtićka grupa, za koje je općina osigurala budžetom sredstva za sufinansiranje iste uz saglasnost resornog ministarstva. Također, u narednom periodu, uz saglasnost resornog ministartsva potrebno je pristupiti sistemskom paniranju izgradnje nove zgrade Dječijeg vrtića, jer sadašnja zgrada je neuslovna za rad zbog prisustva velike koncentracije vlage.

Zdravstvene usluge na području općine pruža Dom zdravlja Bosanski Petrovac sa jednom područnom ambulantom u Krnjeuši i ukupno tri tima porodične medicine. Dom zdravlja se najvećim dijelom finansira putem Zavoda za zdravstveno osiguranje, kao i sve zdravstvene ustanove na području kantona u državnom vlasništvu. Na većinu specijalističkih pregleda i na bolničko liječenje pacijenti se upućuju u Bihać, koji je udaljen 54 km. Područje općine pokrivaju četri ljekara opće prakse, jedan specijalista i jedan stomatolog sa zdravstvenim radnicima. U svrhu unapređenja uslova rada Doma zdravlja, u narednom periodu implementacije Strategije neophodna je sanacija Doma zdravlja i opremanje ove ustanove te stavljanje u funkciju dijela viška prostora sa kojim raspolaže ova ustanova. U sferi **socijalne zaštite** ključnu ulogu obavlja JU "Centar za socijalni rad" Bosanski Petrovac koju je osnovalo Općinsko vijeće Općine Bosanski Petrovac radi obavaljanja poslova neposredne socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom utvrđenih federalnim i kantonalnim zakonom o socijalnoj zaštiti. Centar za socijalni rad posluje sa 5 uposlenika u radnom odnosu i to 4 stručna radnika, 1 administrativnim radnikom što je minimalno potrebno za njegovo funkcionisanje. Izgrađena je zgrada Centra za socijalni rad čime je obezbijeđen i opremljen adekvatan prostor za rad Centra za socijalni rad u okviru kojeg će raditi i Dnevni centar za rad sa dijecom. **Sigurnosno stanje** općine karakteriše smanjenje broja evidentiranih krivičnih djela. U toku je izgradnja i novog objekta Policijske stanice Bosanski Petrovac, koja je finasijski podržana od strane Vlade USK-a. Kada je u pitanju aspekt sigurnosti građana treba istaći i problem pasa lutalica na području općine Bosanski Petrovac. Naime, u posljednje vrijeme zbog nepostojanja adekvatnog rješenja za njihovo zbrinjavanje, primjetan je veliki broj pasa lutalica na području općine Bosanski Petrovac, s tim da ne postoji procjena njihovog broja. Zakonske odredbe propisale su kao obavezu lokalnoj upravi da neškodljivo vrši uklanjanje pasa lutalica. Na području općine ne postoji izgrađeno prihvatilište za pse te se nameće potreba njegove izgradnje kako bi se ispunile zakonske odredbe, građanima obezbjedio siguran boravak na ulicama, naročito u večernjim satima, spriječilo širenje zaraze, te osiguralo adekvatno zbrinjavanje pasa. Po uspostavi prihvatilišta potrebno je sprovoditi aktivnosti sterilizacije i kastracije pasa te redovno praćenje podataka o broju napada pasa lutalica, kroz saradnju sa Veterinarskom stanicom, Domom zdravlja i JP Komunalno gdje je općinska adminstracija već poduzela aktivnosti po pitanju ovog problema.

Zaštita vazduha i tla na teritoriji općine Bosanski Petrovac, i u bližem okruženju, nisu locirani veći zagađivači životne sredine (zemljišta i vazduha), pa se o Bosanskom Petrovcu može govoriti kao o zdravom i ekološki čistom području. Međutim, zagađivanje zemljišta je u značajnoj mjeri vezano i sa stepenom razvoja sistema upravljanja otpadom koji na području općine Bosanski Petrovac nije zadovoljavajući što se ogleda u sljedećim problemima: nesanitarna općinska deponija, pojava velikog broja divljih deponija, slaba pokrivenost organizovanim sistemom sakupljanja otpada. U pogledu **upravljanja otpadom, Odlukom OV-a, broj: 02/1-19-1441-7/21 od 02.12. 2021. godine usvojen je Plan upravljanja otpadom općine Bosanski Petrovac za period 2021-2025. godinu** .Treba uzeti u obzir da se produkcija otpada povećava shodno razvoju savremenog društva, kao i pokrivenosti redovnih usluga prikupljanja otpada u općini od strane komunalnog preduzeća. U toku su aktivnosti na Sanaciji deponije Vaganac.

Putna infrastruktura na području općine Bosanski Petrovac postoji 72 km magistralnih puteva, 50 km regionalnih puteva te 38 km lokalnih (nekategorisnih) puteva, od kojih su samo magistralni putevi u dobrom stanju. Sva općinska domaćinstva su pokrivena putnom infrastrukturom. U proteklom petogodišnjem periodu lokalni putevi su djelimično sanirani i rekonstruisani te se i dalje kao ključna potreba ističe sanacija preostalih lokalnih puteva koja za opći cilj ima uspostavljanje bolje saobraćajne povezanosti stanovništva, prohodnost proizvoda te bolje uvezivanje lokalnih proizvođača i tržišta. Pokrivenost općine **javnom rasvjetom** je oko 70 %. Evidentirano je oko 1750 rasvjetnih tijela, od toga 211 su led rasvjetna tijela. U svakoj MZ evidentirani su zaseoci koji nisu pokriveni javnom rasvjetom. U narednom periodu u planu je uvođenje led rasvjete i za ova područja, kao i modernizacija javne rasvjete na području općine. Što se tiče **vodosnabdjevanja općine** u periodu 2011-2019 godine, u okviru implementacije prethodnog strateškog plana rekonstruisan je vodovod i izgrađen rezervoar u MZ Bjelaj, rekonstruisan je vodovod u naselju Ploča u dužini 3.734 metra i izgrađen vodovod za MZ Smoljana. Također, radilo se i na rekonstrukciji vodovoda Bahići i Revenik, kao i vodovoda u MZ Vrtoče i izgradnji vodovoda u MZ Bravsko, čime je ostvarena pokrivenost domaćinstava pitkom vodom od 85%. Broj domaćinstava u općini koja su još uvijek bez priključka na vodovod je smanjen na 300 u odnosu na 2015. godinu, kada je taj broj iznosio 600 domaćinstava. I dalje će se raditi na aktivnostima i implementaciji projekata vodosnabdjevanja i izgradnje vodovoda.

U okviru implementacije prethodnog strateškog dokumenta, na istočnom, zapadnom i centralnom dijelu grada izgrađena je i dijelom rekonstruisana **kanalizaciona mreža** (Istočni dio-novoizgrađeno 11.200 m, Zapadni dio-novoizgrađeno 4.060 m i Centrani dio 3.200 m rekonstruisane kanalizacione mreže). Time je ukupna kanalizaciona mreža povećana na 36 km u 2015. godini.Prema procjeni trenutni broj domaćinstava priključenih **na kanalizacionu mrežu** iznosi 1.800. U cilju daljeg unaprijeđenja upravljanja otpadnim vodama na području općine, potrebno je završiti izgradnju gradskog prečistača otpadnih voda, koja je u završnoj fazi, te izgraditi kanalizacionu mrežu za MZ Rašinovac i rješiti pitanje sekundarne kanalizacione mreže istočnog dijela grada, kao i odvodnju otpadnih i oborinskih voda.

Bitno je spomenuti da je Općina Bosanski Petrovac učesnik u MEG II projektnim aktivnostima, a koje se odnose na unapređenje rada u pružanju javnih usluga, tačnije, unapređenje rada lokalne uprave i poboljšavanju usluga vodosnabdjevanja i upravljanja otpadnim vodama.

Energetska efikasnost sastavni je dio razvojnih smjernica svih sektora energetskog sistema. Ulaganje u unapređenje energetske efikasnosti i obnovljive izvore energije ima značajne koristi s ekonomskog, zdravstvenog i okolinskog aspekta. Posebnu pažnju treba posvetiti energetskoj efikasnosti u sektorima neposredne potrošnje, zgrada, industrije i saobraćaja, jer su tu najveći mogući efekti. Mjere energetske efikasnosti podrazumijevaju radnje i aktivnosti kojima se na provjerljiv, mjerljiv i procjenljiv način postiže poboljšanje energetske efikasnosti.To podrazumijeva toplinsku izolaciju objekata, zamjenu stolarije, te sitema za grijanje objekata. Investiranjem u energetsku efikasnost, pa i u obnovljive izvore energije, štedi se novac, koji se onda može iskoristiti na drugi način za finansiranje potrošnje, što dodatno stimuliše i ekonomski rast. Pozitivni efekti se ogledaju i u većem zapošljavanju, pogotovo u građevinskom sektoru, što je idealna prilika za stimulaciju zapošljavanja.

3. Strateški pravci razvoja

Strategija razvoja Bosanski Petrovac za period 2021.-2027. godina usvojena je na 4. redovnoj sjednici Općinskog vijeća Bosanski Petrovac dana 02.04.2021. godine („Službeni glasnik općine Bosanski Petrovac broj: 4/21). Usvojena Strategija razvoja Općina Bosanski Petrovac definisala je i uskladila razvojne pravce i prioritete općine Bosanski Petrovac sa ključnim nacionalnim i međunarodnim razvojnim dokumentima. Kroz povećanje iskorištenosti prirodnih potencijala za rast privrednih aktivnosti i unapređenju ambijenta življenja za stanovnike općine, te očuvanju zdrave životne sredine, Općina Bosanski Petrovac teži ka ostvarenju vizije razvoja – **Otvorena, prosperitetna zajednica, koja zasniva razvoj na racionalnom korištenju prirodnih resursa, ugodna za život i rad svih građana** - Iz navedenih strateških pravaca razvoja kao i vizije razvoja općine Bosanski Petrovac definisana su tri strateška cilja do 2027. godine:

1. Podignut stepen ekonomskog razvoja koji je zasnovan na znanju, inovacijama i održivom korištenju prirodnih resursa,
2. Poboljšan kvalitet života stanovnika
3. Osigurano održivo upravljanje okolišem i prirodnim resursima

Stepen realizacije definisanih strateških ciljeva će se mjeriti kroz set indikatora uticaja definisanih Strategijom razvoja općine Bosanski Petrovac do 2027. godine koji obuhvataju ekonomski razvoj, društveni razvoj te zaštitu životne sredine. Stepen ekonomskog razvoja općine Bosanski Petrovac u periodu od 2021.-2027. godine će se mjeriti kroz sljedeće indikatore:

STRATEŠKI CILJ 1	Indikator (uticaja)	Polazna vrijednost (2018.)	Ciljna vrijednost (2027.)
Podignut stepen ekonomskog razvoja koji je zasnovan na znanju, inovacijama i održivom korištenju prirodnih resursa	Ukupna vrijednost izvoza	39 miliona KM	60 miliona KM
	Ukupan broj zaposlenih na području općine	1.274	1.500
	Vrijednost prosječne isplaćene neto plate na području općine	757 KM	> 1.000 KM

Stepen poboljšanja kvaliteta života stanovnika mjerit će se kroz nekoliko ključnih indikatora kao što su:

STRATEŠKI CILJ 2	Indikator (uticaja)	Polazna vrijednost (2018.)	Ciljna vrijednost (2027.)
Poboljšan kvalitet života stanovnika	Migracioni saldo – petogodišnji prosjek	-77 stanovnika	-30 stanovnika
	Stepen razvijenosti općine Bosanski Petrovac na nivou FBiH – rang i grupa	58 (IV)	<50 (III)

Konačno, za praćenje realizacije održivog upravljanja okolišem i prirodnim resursima, definisani su sljedeći indikatori:

STRATEŠKI CILJ 3	Indikator (uticaja)	Polazna vrijednost (2018.)	Ciljna vrijednost (2027.)
Osigurano održivo upravljanje okolišem i prirodnim resursima	Udio komunalnog otpada koji se prikuplja i odlaže na sanitarne deponije, %	92%	100%
	% otpadnih voda obuhvaćenih kanalizacionim sistemom koje se prečišćavaju	0	100%
	Granična vrijednost izloženosti za suspendovane čestice PM2.5 – mjerno mjesto na urbanom području	n/a	< 30 µg/m3

Definisani strateški ciljevi općine Bosanski Petrovac su direktno usklađeni i proizilaze iz ključnih strateških dokumenata sa viših nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini kao što su: Strategija razvoja FBiH 2021.-2027. godine, Strategija razvoja Unsko-sanskog kantona 2021-2027 godine. , te Okvira za realizaciju Ciljeva održivog razvoja u BiH do 2030. godine.

Kako bi se osigurao visok stepen realizacije zacrtanih strateških ciljeva općine Bosanski Petrovac do 2027. godine, Općina je usvojila i set prioriteta do 2027. godine koji pokrivaju sve oblasti od strateškog značaja za razvoj općine Bosanski Petrovac.

S ciljem podizanja stepena ekonomskog razvoja koji je zasnovan na znanju, inovacijama i održivom korištenju prirodnih resursa Općina Bosanski Petrovac će do 2027. godine raditi na realizaciji slijedećih prioriteta:

- Razvoj poljoprivrede
- Izgradnja podsticajnog preduzetničkog i investicionog okruženja
- Efektuiranje turističkih potencijala na području općine

S ciljem poboljšanja kvaliteta života stanovnika Općina Bosanski Petrovac će se do 2027. godine fokusirati na realizaciju sljedećih prioriteta:

- Proširenje obrazovnih, kulturnih i sportskih sadržaja
- Izgradnja komunalne infrastrukture i unapređenje kvaliteta i efikasnost javnih usluga

- Podizanje nivoa socijalne inkluzije
- Sigurnost i zaštita stanovništva

Konačno, kako bi osigurali održivo upravljanje okolišem i prirodnim resursima, Općina Bosanski Petrovac će do 2027. godine usmjeriti sve raspoložive resurse na sljedeće prioritete:

- Efikasnije upravljanje otpadom, otpadnim vodama na teritoriji općine
- Smanjenje emisije CO_2 i upotrebe fosilnih goriva

4. Strateški prioriteti, mjere i projekti

Strategijom razvoja općine Bosanski Petrovac za period od 2021.-2027. godine, Općina Bosanski Petrovac se opredijelila za nekoliko strateških projekata čija realizacija bi trebala da osigura najšire pozitivne društveno-ekonomske efekte koji će doprinijeti razvoju ekonomskog i društvenog razvoja kao i zaštite životne sredine:

1. Podrška razvoju stočarske proizvodnje po sistemu krava-tele
2. Uspostavljanje poslovne zone "Pilana"-realizovan
3. Izgradnja prostorija Centra za socijalni rad-realizovan
4. Unapređenje sistema odvoženja otpada i proširenje pokrivenosti
5. Izgradnja sekundarnih vodova na istočnom dijelu kanalizacione mreže i izgradnja Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda-u toku

Kako bi se osigurala realizacija strateških projekata, ali i prioriteta definisanih Strategijom razvoja Općine Bosanski Petrovac 2021.-2027. godine kao i drugim strateškim dokumentima na višim nivoima vlasti u BiH, Općina Bosanski Petrovac će se u periodu od 2026. - 2028. primarno fokusirati na realizaciju slijedećih mjera i aktivnosti koje pokrivaju ekonomski i društveni sektor, infrastrukturu i zaštitu okoliša:

- Unaprijediti održivost poljoprivrednih gazdinstava i povećati prihode u poljoprivredi kroz subvencije u poljoprivredi i subvencije za veterinarstvo za povećanje mlječnih grla, povećanje proizvodnje mlijeka, rasplodne stoke, kao i povećanje plasteničke proizvodnje na području općine Bosanski Petrovac.
- Uspostavljanje održivog korištenja poljoprivrednog zemljišta i prirodnih poljoprivrednih resursa kroz učešće općine na sajmovima osigurati poljoprivrednim proizvođačima sa područja općine plasman njihovih proizvoda, te održati saradnju sa poljoprivrednim zavodom USK kroz Sufinansiranje izvještajno prognoze službe Poljoprivrednog zavoda USK-a.
- Unaprijediti održivost postojećih obrta i podsticanje za otvaranje novih kroz podršku u vidu novčanih podsticaja i podrška obrtnicima u pripremi dokumentacije za korištenje dostupnih finansijskih izvora finansiranja
- Unapređenje poslovne infrastrukture i promocija općine za privlačenje novih investicija kroz izgradnju nove i unapređenje postojoće infrastrukture u Poslovnom zonama
- Promocija turističke i kulturne ponude općine Bosanski Petrovac planiranjem i održavanjem Manifestacija na području općine Bosanski Petrovac.

- Unapređenje turističke infrastrukture općine Bosanski Petrovac- nastaviti sa realizacijom projektnih aktivnosti na Istraživačko i konzervatorsko-restauratorski radovi i radovi na tekućem održavanju Starog grada Bjelaj
- Uvezivanje smještajnih kapaciteta na teritoriji općine u funkciji razvoja cjelokupne turističke ponude kroz Subvencije za poticaj i razvoj poduzetništva i turizma
- Razvoj kulture i sporta-nastaviti sa projektnim aktivnostima sanacije Spomen Muzeja Jovan Bijelić, te osigurati novčanu podršku za unapređenje sportskih sadržaja na području općine kroz Transfer za Sportski savez i Transfer za Sport NK Mladost, te Izgradnja nogometnog stadiona „Mladost"
- Nastaviti pružati podršku razvoju obrazovanja i aktivnostima djece i mladih . Stipendiranjem-novčane podrške studentima, Transfer za prevoz učenika (100% cijene karte) , Projekat Omladinske Banke, Transfer za vijeće mladih, Transfer za obrazovne ustanove (OŠ, MSŠ. Dječiji vrtić i Muzička škola).
- Unapređenje institucionalne saradnje između privrednika, obrazovnih institucija i općine kroz sufinansiranje zapošljavanja pripravnika i volontera u privrednim subjektima, JU i poduzećima; Socijalni dani-angažovanje srednjoškolaca
- Nastaviti sa projektima izgradnje putne infrastrukture s ciljem unapređenja kvaliteta i efikasnosti javnih usluga: Održavanje puteva-ljetno održavanje puteva, Održavanje puteva-zimsko održavanje puteva, Sanacija puteva u urbanom dijelu grada,. Asfaltiranje makadamskih puteva.
- Nastaviti sa elektrifikacijom ruralnih područja,te realizacijom projekata : Izgradnja javne rasvjete, Održavanje javne rasvjete, Troškovi javne rasvjete, Modernizacija javne rasvjete, . Elektrifikacija sela Janjili u MZ Kapljuh, s ciljem unapređenja kvaliteta i efikasnosti javnih usluga
- Unapređenje vodovodne infrastrukture i vodosnadbjevanja stanovništva na području općine Bosanski Petrovac realizacijom projekata: Izgradnja vodovoda Podzid, Rekonstrukcija vodovodne mreže za naselje Revenik-MZ Kolunić (nastavak), Izgradnja spojnog voda centralnog vodovodnog sistema Bosanskog Petrovac na lokalni vodovod Bjelaj sa postojeće lokacije u Bjelajskom Vagancu-MZ Bjelaj (nastavak), Poboljšanje vodosnabdjevanja u MZ Krnjeuša, područje izvorište Salati I i II, izvorište Suvača
- Unapređenje rada u organima uprave kroz finansijsku podršku za obrazovanje kadrova , Usluge stručnog obrazovanja, Nabavka računara, nabavka i ugradnja video nadzora, Nabavka opreme , te osiguranje dodatnih financijskih sredstava za realizaciju strateških projekata iz budžeta općine .
- Proširenje kapaciteta za pružanje usluga socijalne zaštite na području općine Bosanski Petrovac realizovaće se kroz projekat Readmisija-učešće općine, Transfer za prevoz djece soc.inkluzija, sufinansiranje prevoza soc.ugroženih kategorija stanovništva , Grantovi pojedincima-nužni i alternativni smještaj, Naknade i transferi za socijalnu zaštitu, Oprema za obrazovanje-psiho testovi i stručno edukativni materijal, realizacija ovih aktivnosti doprinjeće na unapređenju socijalne zaštite na području općine Bosanski Petrovac.
- Pomoć ugroženim kategorijama stanovništva kroz jačanje saradnje sa mjesnim zajednicama i NVO sektorom- realizacija projekata po programu Savjeta MZ-a, Tekući transfer neprofitnim organizacijama, Transfer za crveni križ, Tekući transfer vjerskim

zajednicama, Rekonstrukcija zgrade Crvenog križa , te Program pomoći osobama u stanju socijalne potrebe

- Unapređenje rada Civilne zaštite na području općine Bosanski Petrovac - Mjere zaštite i spašavanja, Saniranje šteta od elementarnih nepogoda, Nabavka vatrogasnih aparata, Nabavka vatrogasnog vozila, Izgradnja hidranske mreže, što za krajnji cilj ima intervencije i djelovanje u kriznim situacijama.
- Rješavanje problema pasa lutalica kroz učešće u projektu otvaranje azila za pse i subvencije JP Veterinarska stanica za rješavanje problema pasa lutalica
- Zbrinjavanje komunalnog otpada kroz Subvencije komunalnom preduzeću, Usluge uređenja javnih površina, Sanacija deponije Vaganac- dovođenje struje i radovi na infrastrukturi ,Projekat Let s doit, koji za krajnji cilj imaju unapređenje sistema upravljanja otpadom
- Unapređenje odvodnje fekalnih voda na području općine Bosanski Petrovac Izgradnjom sekundarnih vodova kanalizacione mreže, Projektovanje, nadzor i revizija nad projektom, s ciljem priključenja domaćinstva na kanalizacionu mrežu
- Energetska efikasnost i promocija obnovljivih izvora energije - Energetska efikasnost - obnova zgrada, energetska efikasnost-zgrade općine provedene mjere energetske efikasnosti.
- Promocija „čistih" i ekoloških oblika prevoza Izgradnjom biciklističkih staza

5. Indikativni finansijski okvir

Realizacija planiranih prioriteta, mjera i strateških projekata za period od 2026.-2028. godine finansirati će se kombinacijom budžetskih sredstava općine Bosanski Petrovac, budžetskih sredstava Vlade Unsko-sanskog kantona, Federalnih ministarstava, kao i sredstvima međunarodnih donatora. Općina Bosanski Petrovac je Akcionim planom za realizaciju mjera i strateških projekata iz Strategije razvoja općine Bosanski Petrovac za period 2026.-2028. godine predvidjela **14.220.150 KM** od čega su budžetska sredstva **5.746.250 KM** i **8.473.900 KM** ostali vanjski izvori. Pored **5.376.050 KM** planiranih u 2026. godini, za 2027. godinu je planirano **4.545.050 KM**, a za 2028. godinu **4.299.050 KM**.

Za mjere i projekte planirane za realizaciju i doprinos ekonomskog razvoja koji je zasnovan na znanju, inovacijama i održivom korištenju prirodnih resursa općine Bosanski Petrovac, za period od 2026.-2028. godine planirano je oko **2.064.000 KM.** Za Poboljšan kvalitet života stanovnika Općina Bosanski Petrovac u periodu od 2026.-2028. godine planira osigurati **9.081.650 KM** budžetskih i vanbudžetskih sredstava. Konačno, za osigurano održivo upravljanje okolišem i prirodnim resursima za naredne tri godine je planirano ukupno **3.074.500 KM.**

Aneks 1: Akcioni plan za period 2026.-2028. godine

Načelnik Općine

dr.sc. Mahmut Jukić

Broj: 06-45-185- 4 /25
Bosanski Petrovac, 14. 02. 2025. god.